

un lucru foarte greșit, când *Românii și presa lor*, de câte ori se ivește la orizont vre-un dușman al maghiarimii, îi prind partea și cazurile administrative cele mai neînsemnate le umflă și astfel compromit națiunea maghiară în streinătate...

Cine sunt acei Români moderați, cari spun compatrioților lor astfel de minciuni calomniatoare? Din cele ce se petrec sub ochii noștri e ușor de ghicit. N'avem decât să luăm în seamă ce rol joacă cutare vicar politician și exponenții sau »prietenii« săi dela Arad, cu care stă în legătură neîntreruptă.

Potentiații Ardealului. La »unio trium nationum« din Cluj a fost invitat și a participat și Heltai Ferencz, deputat și directorul fabricii de gaz din Budapesta. Ardeleanii ar fi băgat de seamă, că acesta ar vrea să valorizeze gazul dela Șarmaș pentru luminarea Budapestei și au venit în conflict cu el. Profesorul Cholnoky l-a atacat în un articol. La aceasta răspunde Heltai în ziarul »Nap«, respingând învinuirile ce li se fac, apoi despre »potentații« noștri ardeleni zice următoarele:

»Ardeleanii voiesc să creeze industrie numai cu discursuri, încolo așteaptă totul dela patria-mumă... Despre aceea nu e bine a vorbi, că Ardealul susține patria-mumă sau întors. Ardealul (înțelege: profii și nemeșuții. Red.) își ia toată puterea dela patria mumă... Ardeleanii zic, că nu-i pricepem, dar aceasta nici nu se poate.

Noi îi pricepem: ar domni și ar stăpâni masele valahe!

Din Cluj.

Când scriem aceste șire, nu avem încă informații exacte, înțelegem din mână românească, despre conflictul universitarilor noștri cu universitarii unguri din Cluj, despre care am dat ieri o știre telegrafică.

Ziarele ungurești din Cluj umflă tot lucrul și strigă »G'walt«, că Valahii, păcătoșii de Valahi sunt de vină, că ei provoacă neînțelegere și pun la probă răbdarea și indulgența universitarilor maghiari. Privit lucrul prin prizma îngustă și perversă a șovinismului, așa ar fi să fie, pentru-că d. e. dacă citești un ziar românesc, sau vorbești românește în incinta universității, ei consideră aceasta de provocare. Micii tirani ai universității sunt infiltrați și ei de cea mai crassă intoleranță.

Considerând însă conflictele din trecut din Cluj, noi credem, că și în cazul de față conflictul l-au provocat Ungurii, cu aroganța și intoleranța lor recunoscută, iar tinerimea română, de sigur, a luat o atitudine vrednică în fața bruscheții.

Pe baza informațiilor din Cluj, biroul de presă din Budapesta a lansat depeșe lungi, dar tendențioase, despre conflict.

Iată două din aceste depeșe, pe cari le dăm în întregime:

Budapesta. — Din Cluj se anunță că la facultatea de medicină de acolo s'a petrecut Marți după amiază un enorm scandal urmat de bătaie, între studenții români și unguri dela facultate.

Scandalul a început la oarele 3 d. a. la secția de medicină veterinară a profesorului Cr. St. Apathy. Cu o jumătate oră înaintea începerii cursului se aflau în sală vre-o 30 studenți români și tot atâți studenți unguri.

După cum anunță ziarele din Budapesta, studenții români aveau obiceiul să citească în sala de cursuri ziare românești, fapt pe care studenții unguri îl considerau drept demonstrație.

Iată împrejurările în care s'ar fi întâmplat scandalul:

Un student român, anume Ardelean ținea în mână cel mai recent număr al ziarului »Românul« și cetea tare unele informațiuni, ca să le audă un coleg român al lui, care stătea ceva mai departe de dânsul.

Un student ungur, Eugen Daday junior, s'a dus la dânsul și i-a spus să nu facă demonstrațiuni.

Studentul Ardelean, a continuat să citească fără să dea vre-o atenție studentului ungur.

Atunci Daday s'a dus pentru a doua oară la Ardelean, oprindu-l să mai citească românește.

Un alt student român, anume Vasile Hossu, scandalizat de această pretenție, se zice c'ar fi palmuit pe studentul Daday, după care s'a încins o bătaie în toată regula între studenții români și unguri, cari erau în număr aproape egal, răsturnând băncile și lovindu-se în cap cu bastoanele.

În mijlocul scandalului enorm a intrat în sală profesorul Apathy. În acel moment studentul Daday a smuls din mână lui Ardelean ziarul »Românul«.

După intrarea profesorului Apathy, în sală s'a făcut liniște.

Studentul Daday s'a dus la profesor și i-a povestit cele întâmplate.

Studentul Hossu ar fi recunoscut că a palmuit pe Daday, dar și Daday l'a palmuit pe dânsul.

Profesorul Apathy, a invitat atunci pe Ardelean să părăsească sala de cursuri, interzicându-i să mai asiste la cursuri.

Între studenți domnește o mare fierbere.

După terminarea cursurilor, studenții români s'au adunat în grup pe stradă și se zice că așteptau pe Daday, dar acesta nu a venit.

Budapesta. — Se anunță din Cluj, că întreg publicul discută cu aprindere scandalul de la universitate. Studenții sunt foarte agitați. Cazul a fost raportat oficial conziliului universitar.

Studenții unguri au ținut o ședință, în care au hotărât să se deschidă o anchetă și să li se dea satisfacție. De asemenea și studenții români au ținut ședință, în care au hotărât să ceară clarificarea acestei chestiuni.

Studenții unguri și români au trimis

câte o delegație la rectorul universității, rugându-l să facă o anchetă asupra acestui incident.

Rectorul a declarat, că va face o anchetă, va asculta martorii, rugându-i tot odată să trăiască în bună înțelegere unii cu alții și să lucreze împreună pentru menținerea demnității studenților universitari.

Din Bucovina.

— Adunarea comitetului național — Sărbătorirea unui profesor.

Duminecă s'a întrunit în localitățile partidului comitetul național sub președinția d-lui Aurel Onciul. Au participat aproape toți membrii comitetului și anume, deputații: Hormuzachi, Simionovici, Isopescul-Grecul, Sărbu, Lupu, Onciul Tit, apoi președinții comitetelor districtuale.

La ordinea zilei a fost situația politică și alegerile pentru dietă în curia generală. Președintele adunării a referat asupra obiectului dela ordinea zilei și a propus rezoluțiunea de mai jos. În jurul acestei rezoluțiuni, în deosebi în jurul candidaturii din cercul electoral al orașelor s'a încins o discuțiune aprinsă, la care au participat aproape toți cei prezenți, luând de repetite ori cuvântul. În sfârșit s'au admis rezoluțiunile propuse parte cu unanimitate de voturi parte cu mare majoritate.

Rezoluțiunea.

Sub împrejurările de azi, interesele neamului cer pentru viitoarele alegeri cea mai deplină solidaritate a tuturor românilor.

Spre a o asigura, comitecul național recomandă în curia sufragiului universal pe următorii candidați.

Pentru cercul Câmpulung-Dorna pe d. George Sărbu, deputat în Cameră, pentru cercul Homor-Solca de d. Aurel Onciul, deputat în Cameră, pentru cercul Suceva-Sirete pe d. Alexandru baron Hormuzachi, deputat în Cameră, pentru cercul Rădăuți pe d. Teofil Simionovici, deputat în Cameră, pentru cercul Storojineț-Cernăuți-Boian pe d. Ioan de Cuparencu, maestru silvic, pentru cercul orașelor Cernăuți-Suceava-Rădăuți-Sirete pe d. dr. Florea Lupu.

Nominarea candidaților pentru curia censului va urma după alegerea în curia sufragiului universal pe baza rezultatului alegerii acesteia.

Rectorul universității din Cernăuț profesorul *Dr. Mathias Friedwagner* fiind chemat să ocupe o catedră de filosofie romanică la universitatea din Frankfurt a M., va părăsi în curând Cernăuțul.

Corpul profesoral al universității precum și toate societățile studențești din Cernăuți au aranjat cu această ocazie, frumoase serbări festive în onoarea rectorului Friedwagner.

Societățile românești »Bucovina« și »Moldova« au ținut și ele să aducă primul lor de recunoștință marelui flo-român profesorului Friedwagner.

În tot timpul prezenței sale în Bucovina, profesorul Friedwagner a studiat și căutat limba, poezia și psihologia poporului român, câștigându-și merite neprețioase pentru activitatea sa pe acest teren. Tot lui se datorește colecționarea cântecilor populare românești din Bucovina, colecționare ce se face pe seama ministerului de instrucție din Viena.

La banchetul oferit savantului, care părăsește Bucovina, au asistat studenții români precum și un mare număr de intelectuali.

S'au intonat cântece românești, după cere dnii E. Gribovski, profesorul universitar dr. Tarnavski, d-rul Florea Lupu, Lavinski, dr. Cuparencu și profesorul universitar Sextil Pușcariu au ținut cuvântări, în cari au accentuat prietenia sinceră de care este însuflețit rectorul Friedwagner față de români. Părăsind Bucovina, el va lăsa amintiri plăcute în rândurile românilor.

În răspunsul său, profesorul Friedwagner a relevat că a fost fericit a putea cunoaște mai de aproape calitățile poporului român, cu care a stat în contact mai bine de un deceniu și pe care s'a deprins a-l iubi și a-l stima.

Declarațiuni.

Dela d-l adv. Dr. I. Marsieu primim spre publicare următoarele:

Arad, 14 Martie n. c.

La provocarea adresată mie în articolul »Tribuna« din nr. 46 al ziarului d-voastră declar următoarele:

Ad. 2. În vara anului 1910 am petrecut timp de o lună la Tekirghiol în societatea Preacuvioșii Sale părintelui protosincel R. Ciorogariu. Împreună ne-am spus și împreună ne-am reîntors. În casa spre Tekirghiol și la reîntoarcere ne-am oprit la București.

Ad. 3. Am cunoștință despre faptul că Preacuvioșia Sa părintele R. Ciorogariu în amândouă rândurile petrecând în București, a cercetat pe d-nii Brote și Slavici, după ce »Tribuna« îi decapitase de la ca pe trădători.

Ad. 4. La conferențele avute cu d-nii Slavici și Brote, pe cari eu personal nu-i cunosc, eu n-am luat parte; știu însă dela Preacuvioșia Sa părintele R. Ciorogariu că a conferat cu ei și rezultatul acestor conferențe a fost, că părintele R. Ciorogariu a rămas convins, că d-nii Brote și Slavici nu sunt trădători, despre ce voi să mă convingă și pe mine.

Ad. 5. Judecata asupra Preacuvioșii Sale părintelui R. Ciorogariu pentru această ținută să o facă lumea cinstită românească.

Ad. 6. Am cunoștință pozitivă despre aceea, că și după tradarea manifestată părintelui V. Mangra, părintele R. Ciorogariu a susținut cu dânsul relații de prietenie.

Asta o dovedește faptul că cu prilejul demonstrației în privința părintelui Mangra la sinodul eparchial din 1910, părintele R. Ciorogariu a găzduit la sine pe V. Mangra și în același zi a scris articolul în »Tribuna«, dehonestând pe cel care demonstraseră în contra părintelui V. Mangra și atribuind toată demonstrația asta »drăguților de uniți«, cu toate că ea nici un unit n-a luat parte și ea s-a făcut în urma demonstrațiunei din presa dela »Crucea albă«, pe care o înscenau răm la inițiativa lui Octavian Goga.

Părintele R. Ciorogariu în zilele de a durat conzistorul metropolitan, în toamna anului 1910 la Sibiu, a fost permanent societatea părintelui V. Mangra.

De altfel părintele Ciorogariu n-avea va tăgădui faptul acesta, căci chiar pe Sâmbătă în 10 Martie n. toată lumea putea vedea conferând cu părintele Mangra în gara din Arad.

Dr. Iustin Marsieu
advocat.

— Bine, foarte bine.

Și atât. Mai mult nu vorbia. Cu ochii pierduți, grei, întunecat ca noaptea. Dela un timp din ogradă tresăraiu pași, apoi glasul unei vecine:

— Unde sunteți, soro, unde v-ați ascuns?

— Aici, Lenă, aici—răspundea femeia de sus. Lena urca scările, după ea și Doda lui Sili și Mia; veneau toate cu lucrul, ca să nu se mai ducă până pe după sfințite.

— Ați auzit? făcea Lena.

— Ce?

— Alte două omoruri.

Bănuielele cădeau asupra lui Gardana. Iarăși Gardana! Ajunsesse ca un fel de vampir, despre care multe se povestiau. Mai ales bătrânii, dacă te-ai fi luat în vorbă, ar fi stat să-ți înșire:

Că era într-un sat o fată, cuminte și frumoasă de pica. Și nu era mare, de o vârstă cu Gardana, un băiat pe atunci. Și se aveau ei bine, se jucau împreună, se sărutau cum se sărută copiii, nu altfel. Dar vezi, că dela o vreme fetei începură a-i crește sinii; acuma le venia și lor nu știu cum, nu se mai sărutau, și când rămăneau singuri, nu cutezau a se privi în ochi: dânsa roșia ca mărul copt, iar lui Gardana îi tremurau buzele. Și de unde s-a ivit atunci unul Dina, fiu de celnic

aurit; i-a plăcut fata și a trimis s-o pețiască. Și tatăl ei nu s-a gândit, tatăl a dat-o.

Și Gardana, ce crezi... dacă a văzut și a văzut, că nu-i chip, a scrâșnit odată, s-a bătut cu pumnii în piept și s-a dus. A doua zi era pe munți cu o ceată după dânsul.

Ee, dragostea n-are margini, dragostea ei clădește, dar și ruinează multe case.

Tatăl fetei a fost prins și omorât; și nu după mult și Dina. După aceea ani de-arândul Gardana răspândi groază. Numai de câțva timp, ce se va fi făcut, unde se va fi ascuns, că nu se mai auzia de el. Însă cum se întâmpla ceva și iarăși numele lui străbătea prin sate: »Gardana, e Gardana! Poate că nu era, poate că s-a retras din munți, poate chiar a și murit; dar lumea ce știa...

— Câți spuneai că erau? întrebă Mia.

— Doi, amândoi negustori. Veniau din străini.

— Și cine să-i fi omorât?

— Altul nu-i..., Gardana.

— Ce fel... mai trăește Gardana?

— Apoi, gândiți voi, că într-adevăr a murit? Nu, nu, ei singuri dau astfel de vești.

— Și de ce?

— Unde a căzut poteră sdravănă, se vede — ca să nu-i prinză.

— Poate...

Războiul țesea înainte. Suveica, ce trecea firul, vătălele cari sunau, umpleau încăperea de un vuet adormitor. Doda lui Sili zicea cu mirare:

— Cine știe ce fel de om o fi!...

— Gardana?

— Gardana.

— Un om nici așa înalt, dar să te sperii, cu barba neagră, neagră... Și când nici gândești, îți iese în drum, par-că ră-sare din pământ. Nu l-a întâlnit odată și Todî al nostru?!

— Cum așa?

Războiul deodată se opria. Roiuri de musculițe intrate pe ferestre bătăuau împrejur, la căldura soarelui; iar Lena încet:

— Ia când se întorcea dela strungă, hăt sus la »Padea murgului« a dat și peste Gardana.

— O fi fost alt cineva.

— El, el întreg, cu barba ceea, cu straele...«

— Va urma —

Dela „Societatea teatrală română din Ungaria“.

Din cercurile conducătoare ale acestei societăți aflăm următoarele:

D-l Dr. Nicolae Vecerde, care este membru în comitetul și cassarul acestei societăți ales de adunarea generală, ținută la 1904 în Brad și reale de adunările din Cohalm la 1907 și de cea din Reghin 1910, cu mandat până la 1913, a adresat deunăzi către On. Comitet al societății o scrisoare, prin care îl înștiințează, că cu ziua de 15 l. c. renunță la acest mandat, respective mandate încredințate dânsului în conducerea societății.

Cauza și motivele hotărâtoare ale retragerii d-lui Dr. N. Vecerde se află în împrejurarea, că comitetele-filiale și în deosebi acei onorabili domni membrii fondatori și pe viață, cari își achită taxele de K 200 și K 100 în rate anuale de câte 20 și 10 cor. cu 5% interese, au sporit și continuă a spori în mod de tot firesc responsabilitatea și agendele cassarului în măsură așa de mare, încât în timpul din urmă funcțiunea de cassar al „Societății teatrale române din Ungaria“, purtată până acum de d-l Dr. N. Vecerde, a devenit și este incompatibilă cu funcțiunea sa de dirigent și șef al institutului „Albina, fiiala Brașov“. D-l Dr. N. Vecerde a prevăzut de mult și a anunțat factorilor competenți din bun timp această eventualitate, respective acest stadiu de îmbucurătoare dezvoltare a societății. Onorabilului comitet i-a atras cu grai viu de repetiții și din bun timp atențiunea asupra acestui lucru, iar în numărul 170 dela 5/18 August 1910, adică cu 10 zile înainte de adunarea generală ordinară, convocată și ținută în 1910 la Reghin și-a lămurit situația din multe puncte de vedere și pe calea presei așa fel, încât retragerea dânsului precum și motivele acesteia nu pot fi surprinzătoare pentru nimenea.

Câtă vreme nu numai după statutele vechi, ci și după cele modificate acum de curând, *primul și deocamdată principalul scop statutar și legal al acestei societăți este și rămâne adunarea capitalului necesar — cel puțin vre-o 2—3 milioane!* — postul de cassar încă este și rămâne unul dintre cele mai importante posturi în conducerea societății. Suntem siguri, că On. Comitet știe și apreciază de mult acest lucru și că va face tot posibilul, ca proxima adunare generală ordinară, care se va ține în acest an la Blaj, să poată încredința acest important post unei persoane tot așa de corăspunzătoare și tot așa de devotată, precum a fost d-l Dr. N. Vecerde în întreaga sa funcționare de aproape șapte ani!

Externe.

Ședință violentă în Duma rusească.

Cu ocaziunea discuției asupra bugetului ministerului de externe, Miliukov, șeful cadetilor, a atacat, în mod viu politica externă a Rusiei. De la începutul acestui discurs, toți funcționarii din ministerul de externe au părăsit sala. Oratorul a declarat, că situația externă era amenințătoare pentru Rusia și a spus că după scurta suplinire a d-lui Sassanow, trebuie regretată plecarea d-lui Iswolski.

În ceea ce privește Bulgaria, a spus d. Miliukov, că acest Stat și-a arătat recunoștința sa către Rusia prin vizita la Viena a regelui Ferdinand.

După întrevăderea de la Potsdam, alianțele Rusiei au pierdut din importanța lor agresivă.

Interesele aliatelor Rusiei au fost sacrificate, și Franța și Anglia au fost jignite de această întrevădere.

Din nou, Rusia e împinsă spre Extremul-Orient și are mâinile legate în răștritul apropiat, care e plin de pericole.

În ceea ce privește chestia ruso-chineză, Rusia nu trebuie să uite, că China e deșteptat și că poate Rusia trage de acum înainte castanele din foc pentru Japonia.

D-l Wetchinin, în numele naționaliștilor protestează în contra acestui discurs nejustificat plin de diletantism, tocmai în momentul negocierilor ruso-chineze.

Apoi bugetul a fost adoptat după proiectul comisiunii.

Revoluția în Mexico.

O telegramă din New-York, sosită la Londra anunță din El Paso, că șeful revoluției, în capul a 1000 de răsculați, a pornit asupra orașului Juarez. La Cihuahua situația e foarte critică. 2500 oameni din trupele guvernamentale țin cu greu piept la 5000 revoluționari. În nordul Mexicului stau 10 mii nemulțumiți de regimul Diaz, gata să treacă de partea lui Madero. O escadră americană, cu efectivul de rășboiu, stă gata să plece în apele Mexicului. În Mexic se așteaptă din moment în moment izbucnirea unei mișcări dușmănoase contra Statelor-Unite.

Invazie albaneză în Turcia.

O telegramă din Cattaro anunță, că 10.000 albanezi sunt gata de plecare spre a pătrunde în Turcia. Albanezii au fost înarmați de Muntenegru cu armele cele mai moderne. În tabăra albanezilor se află multe muniții. Muntenegru are mari cheltuieli cu întreținerea acestei trupe și de aceea se așteaptă cu nerăbdare momentul oportun, când Albanezii vor putea pleca spre Turcia.

Conflictul ruso-chinez.

Guvernul rus a acordat Chinei un termen de 8 până la 10 zile spre a răspunde la ultima notă a Rusiei. Guvernul rus a hotărât să trimită Chinei un ultimatum, în caz când răspunsul acesteia nu ar fi satisfăcător. În caz când răspunsul Chinei n-ar fi satisfăcător, guvernul rus e hotărât să trimită 30.000 soldați spre Culiția. Populația chineză dela graniță este dispusă să apere interesele Chinei. În întreaga Mongolia domnește un mare curent războinic.

„Lokalanzeiger“ află din Karbin, că statul major chinez a luat măsuri războinice lângă râul Zungari. La graniță urmează concentrarea trupelor. La Aigun se află 5000 soldați. Populația strigă pe străzi, că trebuie răzbuțului Chinezii omorâți în 1905. Circulă șvonul, că Japonia a declarat stare de asediu pe linia ferată din Mandciuria de sud.

ȘTIRI.

— 4 Martie v.

Inmormântarea profesorului Dr. Șpan s'a făcut Joi după amiază. Românii din Sibiu și din împrejurime, intelectuali preoți și învățători, au ținut să dea ultimul salut de adio vrednicului profesor, participând în număr mare la inmormântare. Rugăciunile obicinuite s'au făcut la sicriul transportat în biserică din suburbiul Iosefin. Au servit: Prea Cuvioșia Sa protosințelul Roșca, însoțit de Dr. Crăciunescu, Dr. Stan și părintele Boiu. O frumoasă vorbire a ținut protosințelul Roșca, directorul seminarului „Andreian“. Apoi s'au rostit vorbiri în numele elevilor Seminarului și a poporului din Lupșa, locul de naștere al răposatului. Sicriul a fost din nou ridicat și pornit spre cimiterul central, unde încă s'au mai ținut vorbiri de adio pentru binemeritul și de toți iubitul profesor. În veci amintirea lui!

Un învățător disciplinat. Foaia oficioasă anunță, că în urma încheierii cercetării disciplinare, pornită contra învățătorului din Șighiștel (Bihor) Cornel Popoviciu, acesta în puterea §-lui 22 pct. 1 a) c) d) și i) din articolul de lege XXVII din 1907, prin rezoluție ministerială a fost judecat la perderea oficiului pe doi ani de zile.

Un scandal european. Este cunoscut, că pentru nenorocii prin groaznică catastrofă dela Ökörtö s'au vărsat ajutoare zeci de mii de coroane. Dar alișpanatul comitatenz nici până azi n-a împărțit între nenorocii toate ajutoarele încurse. Ci, că pe deoparte s-au pierdut dela alișpanat până la ministerul de interne unele protocoale și conspecte, cari au trecut prin multe mâini; iar pe de altă parte, zice alișpanul că, singuraticilor și familiilor, cari au avut lipsă de ajutor grabnic li-s'au dat la vreme, și indivizi cari afirmative ar avea lipsă urgentă de ajutor, — nu există. Suspișos este, că suma ce stă neîmpărțită de ani de zile, atinge cifra de 130 de mii de cor. Ministru președinte, Khuen, aflând despre neîmpărțirea acestei sume, s'a exprimat, că așa ceva e scandal european.

Secretar conzistorial. Conzistorul din Oradea-mare, în ședința plenară de Luni

a ales secretar conzistorial pe Dr. Nicolae Regman, profesor la institutul pedagogic din Caransebeș. — Ci că sacul (Mangra) și-a găsit — petecul.

Reuniunea femeilor române din Arad, și-a ținut adunarea generală Dumineca trecută în saloanele (I) d-nei președintă a Reuniunii *Leția Oncu*, — după cum raportează „Tribuna“. Prezente la adunare, pe lângă d-na președintă au mai fost patru-sprezece membre. Din frumoasa vorbire de deschidere a d-nei președintă și din rapoartele prezentate este evident, că averea Reuniunii trece peste suma de două sute de mii. Că nu s'a putut începe încă clădirea edificiului pentru școala de fete, este a se atribui faptului, că pertractările decurse între Reuniune și Conzistorul aradan, spre a i se pune la dispoziție niște fonduri administrate de acela — n-au dus la rezultat. S-au adus însă hotărâri categorice în aceasta privință. S-au mai înscris două membre: d-na Ecaterina Vățianu (fundatoare) și d-na Sofia Itu (pe viață). La propunerea d-lui S. Bocu, în vederea meritelor pentru Reuniune, d-l Dr. Nicolae Oncu, a fost proclamat de membru de onoare al Reuniunii.

Manevrele mari din anul acesta se vor ține în Ungaria nordică. Maj. Sa va asista la aceste manevre și se va încuarta în castelul unui proprietar din părțile acelea. Moștenitorul tronului va fi găzduit cu suita sa în castelul dela Sztrapko. Manevrele mari se vor începe la 10 Septembrie și vor ține patru zile.

Prețul zăharului în Sibiu. Pentru a să putea face o comparație cu alte piețe, dăm după „S. D. Tagblatt“ prețul zăharului în Sibiu, la 16 Martie c. vânzare detali: Căpățina întreagă 90 bani Kgr. și cu mărunțul 94 b. — Zăhar cuburi și măcinat în carton de 5 kgr. 92 b. per kgr. 5 kgr. măsurat 94 b. per kgr., iar cu mărunțul 96 bani.

Venitele Papel. Ziarul belgian „La Presse“ aduce bilanțul venitelor scaunului papal din Roma. Venitele se urcă la cifra frumoasă de 21,375.000 franci. Din această sumă „flierii sf. Petru“ fac numai 12 milioane. Spesele curții papale fac în total 6,875.000 franci. De aici rezultă, că toate știrile despre pretinsa «lipsă» a Vaticanului sunt scornituri. (Drap.)

Adunare populară contra „pantaloniștelor“. Un comitet constituit în Fiume a conchemat pe Dumineca viitoare o adunare populară, contra rochiei-pantalon. Înviță la luptă contra modei urgite pe toți bărbații și damele fără deosebire de stare socială. Convocătorii adunării vreau să înființeze o reuniune, pentru ca să poată lupta mai cu succes contra rochiei-pantalon.

Patru sate nimicite de foc. În localitatea Lublin, din apropiere de Berlin, 4 sate învecinate au fost prefăcute în cenușe de un incendiu. Au fost trei oameni morți. Mai multe sute de vite au pierit în flăcări. Pagubele se urcă la un milion.

Expulzarea Evreilor din Rusia. Din Caftovitz se anunță, că expulzările în masă ale evreilor decurg cu mare îndărătnicie în gubernia Petrikan. Până acum au fost expulzați peste 12.000 de evrei. — Atăta rău! Doar li așteaptă Budapesta cu brațele deschise.

Recenzământul în Abazia a constat, că în decursul celor din urmă zece ani, numărul locuitorilor s'a duplicat: dela 3269 la 6715. Oaspeți la băile de mare în anul 1900 au fost 14.865, iar în anul 1910 au fost 42.740, așadară întreit mai mulți.

Mulțumită publică. Cu ocaziunea petrecerii populare aranjată de tinerimea română din Șinca-vechie în 5 Martie 1911, cu mențiunea ca din profitul curat să se achiziționeze biblioteca parochială au binevoit a suprasolvi următorii: Dr. Eugen Boifa med. 9 cor. Aurel Timariu inv. penz. Teodor Beldea comerciant câte 2 cor. Ioan Crișan preot, Ioan Fulcea preot, Ioan Popu inv., Ioan Bărsan econ. Filimon Bălan econ. Ioan Fetu inv., Ioan Cocan inv., Claudiu Crișian măsar, Ștefan Ouasnovszky notar, Dșoara Cornelia Pop, George Moldovan inv., Filon Flucșiu inv., Izidor Turcea inv., Nicolae Băția, Nicolae Ciara comerciant Iosif Pop pantofar, Nicolae Bărbat inv., Octavian Dobrin comerciant și Mateiu Sofonea câte 1 cor. Petru Boeriu 60 bani.

În total s'a încasat 158 cor. 50 bani, din care sumă substrăgându-să spesele de 108 cor. 34 bani rezultă un profit curat de 50 cor. 16 bani.

Primească suprasolvenții precum și toți aceia, cari au binevoit a participa la

această producțiune — încurajând tinerețea — cele mai călduroase mulțumite. — Șinca-vechie la 15 Martie 1911. Comitetul aranjator prin Nicolae Boeriu învățător.

Apollo-Bioscop. Sâmbătă în 18 și Duminecă în 19 Martie: Sport de iarnă (după natură). Pe Quarnero (vedere). Umbrela (glume). Detectivul deștept (humor). În vis (humor). Idil dela țară (dramă). Zaira (dramă). Dido regina din Karthago (tragedie). Luni și Marți nu e reprezentație. Miercuri și Joi program nou. Târgul de fete — partea II-a. Perditelile (tabloul 1000 metri lung).

Bibliografie.

A apărut:

„Convorbiri Literare“ nr. 2, anul XLV. Director: S. Mehedinți. Cuprinsul: M. Beza: Gardana (novelă). Em. G. Ciomac: Lumină (versuri). Herz: Biruința (piesă în trei acte). I. N. Lahovary: Cum s'a stricat limba românească? Corneliu Moldovanu: O seară tristă (versuri). I. Simionescu: Povestea unui munte. Frank Harris: De vorbă cu Carlyle. Ștefan Stănescu: Criza psihologiei experimentale. G. Bogdan-Duică: Școala normală. G. Panu: O scrisoare către d-l T. Maiorescu. E. Lovinescu: Cronica literară. Ion Martinescu: Cronica școlară. Agricola: Cronica economică. Fapte. Recensii. Reviste. N. M. O.: Dela Români de peste hotare. Din cuprinsul bogat al acestui nr. reproducem schița „Gardana“, la folieonul nostru de azi.

În cunoscuta bibliotecă Lumina a apărut celebrul roman *Adolf* de Benjamin Constant un vol. de 136 pag. Prețul 30 bani.

ULTIME ȘTIRI.

Cluj, 17 Martie. (Telegr. part.) În 15 Martie mai mulți universitari, aflători în edificiul mesei academice, au strigat către convoiul de pe stradă cuvinte insultătoare. Ziarele de aici au susținut, că demonstranții *au fost Români*. S'a făcut cercetare, și s'a dovedit, că *au fost studenți unguri*. Ziarele retractează invinuirea adusă Românilor.

În chestiunea dela facultatea de medicină continuă cercetarea.— *Cor.*

București, 17 Martie. Mesagiul de deschidere al corpurilor legiuitoare a fost supus regelui în liniamente generale.

Mesagiul va fi o recapitulare a programului guvernului, lansat în ajunul alegerilor.

O parte din reformele ce se vor anunța se vor realiza pe cale bugetară, fără legi speciale.

Agram, 17 Martie. Camera provincială croată s'a prorogat pe timp nedeterminat.

Londra, 17 Martie. „Times“ e informat din Peking, că China va fi concesivă față de Rusia, dar va cere schimbarea tratatului comercial dela 1881.

Salonic, 17 Martie. Se afirmă, că sultanul Mohamed V, cu ocaziunea vizitei sale în Salonic și Macedonia, va vizita pe ex-sultanul Abdul Hamid în vila Alatin.

Newyork, 17 Martie c. Conform unei depeșe din Mexico, comitetul permanent al congresului Mexican a primit unanim propunerea de-a suspenda pe șase luni garanțiile constituționale.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Succesorii.

Redactor resp. Ioan Spudera.

Dr. B. Basiota

— medic —

— specialist în morb. femeiești. —

Cluj-Kolozsvár. Strada: Ferencz Iószef Nr. 6

Consultațiuni

Între oarele 8—10 a. m. 3—5 p. m.

„Unirea”

Institut de credit și de economii societate pe acții în VĂD. **takarék és hitelintézet részvénytársaság VĂD.**

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii societate pe acții „Unirea” în Văd, se invită prin aceasta la a

XI-a Adunare gener. ordinară

care se va ține în Văd la 7 April st. n. 1911 la 2 oare p. m. în localul institutului.

Obiectele de pertractat vor fi:

1. Alegerea a 3 membrii verificatori pentru verificarea protocolului adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
3. Satorirea bilanțului și a împărțirii profitului curat.

Acei domni acționari, cari nu pot lua parte în persoană la adunarea generală, au dreptul în sensul §-lui 45 din statute, a plenipotenția pe un alt membru în scris, având acela a produce plenipotenția înainte de începerea pertractării obiectelor satorite mai sus.

Văd, în 13 Martie 1911.

Direcțiunea.

Meghívó.

Az „Unirea” vadi takarék és hitelintézet részvénytársaság 1911 évi április hó 7-én délután 2 orakor az intézet helységében magtartandó

XI-ik rendes közgyűlésre

melyre a részvényes urak tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Három hitelesítő tagok megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak évi jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a tiszta nyereség felosztása.

Azon tisztelt részvényesek kik nem vehetnek részt személyesen a rendes közgyűlésre, joguk van az alapszabály 45 §-a értelmében más részvényes urat meghatalmazni a közgyűlésen való képviseltetésre, mely esetben azok kötelesek az írásbeli meghatalmazást a közgyűlés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Văd, 1911 évi márczius hó 13-án.

Az igazgatóság.

Contul Bilanțului pro 1910. — Mérlegszámla 1910.

AVERE — VAGYON

DATORIE — TEHER

Cassa în număr — Pénztári készlet	12647 75	Capital social — Alaptőke	40000
Escompt de cambii — Váltótárca	400944 19	Fond de rezervă—Tartalékalap 22,573 50	
Împrumut pe obligațiuni—Kölcsön kötvénkre	109866 20	„ cultural—Jótekonyczélualap 1329 —	
Efecte — Értékpapírok	1250 —	„ de penziuni—Nyugdíjalap 1922 50	25825
Interese Efecte — Értékpapírok kamatai	85 —	Depuneri spre fructificare — Betétek	367784 41
Anticipațiuni — Előlegek	1275 25	Reescompt — Vizleszámitolás	74633
Debitori — Adosok	50 —	Depozite — Letétek	537 62
Interese de reescompt anticip. — Vizleszám. váltók atm. kamat	2210 —	Creditori — Hitelezők	410
Mobiliar — Felszerelés	500 —	Interese transitorii—Átmeneti kamatok	8075
după amort. de 10% törleszt. után	450 —	Profit curat — Tiszta nyeresemény	11013 36
	528278 39		528278 39

Contul Profit și Perdéri. — Nyereség és Veszteség számla.

SPESE — KIADÁSOK.

VENITE — BEVETELEK.

Interese — Kamatok:		Interese: — Kamatok:	
la fondul de rez.—Tartalék alapnál	932 40	dela escompt — váltókból.	36716 01
„ „ „ penz.—Nyugy „	72 50	„ obliga. —kötelezvényekből	8254 61
„ „ „ cult.—Jótekonyczélul.	58 04	„ efecte — értékpapirokból	85 —
pentru reesc.—Vizleszámitolsért	5650 89	„ provizinni — jutalékokból	14 60
„ dep. sp. fruct.—Betétek után 19,653 26	26367 09		
Dare: — Adó:			
după depuneri — Betétek után	2040 02		
directa de stat — Egyenes	2073 79		
comunală și com.—Közs. és megyei	478 66		
Bani de cameră—lpar kamaraidij	61 31		
Salare — Fizetések	1877 —		
Chiria — Házbér	132 —		
Spese de birou — Irodai költségek	976 99		
Amortizare din mobilier — Törlesztés a felszerelésből	50 —		
Profit curat — Tiszta nyeresemény	11013 36		
	45070 22		45070 22

Văd, în 31 December 1910.

Irodion Boieriu m. p. cassar

Tamas Popu m. p. contabil.

Membrii direcțiunii: — Az igazgatósági tagok:

George Ursu m. p. președinte — elnök Tamas Boieriu m. p. Iosif Pasarariu m. p.

George Boieriu m. p. Iacob Boieriu m. p. Nicolae Milea m. p. Achim Boieriu m. p.

S'au revăzut și s'au aflat în consonanță cu cărțile purtate în deplină orgine. — Felfilvizsg. és a teljes rendben vezetett könyvekkel összhangzónak találtatott.

Membrii comitetului de supraveghere: — A felügyelő bizottsági tagok:

Nicolae S. Popa m. p. Nicolau Boieriu m. p. George Langa m. p. Ion Cosgaria m. p. Iacob Borcia m. p.

Tipografia A. Muresianu, Brașov.

Ad Nr. 27/1911,

Publicațiune.

Duminecă în 20 Martie vechi 1911, la oarele 11 a. m., să va ține publică verbală în sala de ședințe a Comitetului parohial dela Biserica Sf. Neculae din Brașov — Schei, pentru arândarea muntelui Sf. Ilie din județul Prahova, România.

Brașov în 3 Martie 1911.

Dr. V. Saftu.
președinte

I. Priscu.
secr. prov.

Licitațiune cu oferte.

Lângă cariera de după dealul Străjii lipit de casă Nr. 35 din Strada din dos a carierelor — se află o parte de loc de 605 metri cvadrați, carele sub numirea de „pășune în Strada din dosul carierelor” e intabulată ca proprietate pe numele orașului, în cartea funduară a Brașovului fol. prot. 1 A — Nr. ord. 13. Nr. top. 1902/2. Din acest loc 283⁰ sunt sterili.

Acest loc steril se va vinde la 4. Aprilie a. c. în localul despărțământului al V-a magistratual la 10 oare a. m. Strada Aurarilor Nr. 5, etagiu II. pe calea licitației cu oferte.

Condițiunile de licitație și de contract sunt depuse spre informarea publicului în localul despărțământului al V-a magistratual.

Brassó, în 8. Martie 1911.

1888. 1—1 Magistratul orașenesc.

Un Gramophon

nou și mare, bun și pentru birturi, cu 28 cântece frumoase să vinde ieftin.

Informații: Valea-tei 22.

G a l.

Brassóvármegye alispánjától.

Szám: 2828/1911.

Hirdetmény.

A vármegye tulajdonát képező székház Kolostor utca felőli részében a jelenlegi lépcsőház helyén átalakítás folytán folyó évi júliushó 1-jére egy 6.20 m. hosszú, 3.40, széles utcai bolthelyiség, egy 9.20 m. hosszú, 5.0 méter széles udvari helyiséggel létesül. Ezen helyiségek nevezett időtől kezdve 5/4 évi időtartamra, vagyis 1911 évi július hó 1-jétől 1916 október hó 1-jéig bérbe adatnak.

Felhivatnak érdeklődők, hogy a bolt helyiségek bérletére vonatkozó zárt írásbeli ajánlataikat a vármegye I. aljegyzőjéhez folyó évi április hó 15-éig anyival inkább adják be, mert később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatban kiteendő felajánlott évi bér számmal es írásban valamint megjelölendők egyéb kívánások — melyek az átalakítások alkalmával esetleg figyelembe veendőek.

Fenntartom magamnak a jogot, hogy az írásbeli ajánlatokat megelőzőleg jelzett napon délelőtt 10 órakor szóbeli versenytárgyalást is tartsak.

Felhivatnak ennél fogva bérelm szándékozók, hogy ezen napon a jelzett időben a versenytárgyaláson részt vegyenek.

Brassó, 1911 márczius hó 14-én.

Alispán helyett:

Dr. Semsey Aladár

fővezető. Nr. 1881. 1—1.